

Helveneen vastaukset alla oleviin Tarkastuslautakunnan kysymyksiin:

Helvene, jonka vuosittaisen kokoonpanon valitsee helsinkiläisten venekerhojen kommodorikokous, toimii venekerhojen edustajana Helsingin kaupungin suuntaan venekerhojen ja veneilijöiden yhteisissä asioissa.

Tarkastuslautakunnan arviointi: Merellinen Helsinki

Kysymys:

1. Onko Helsingin kaupungilla riittävä määrä vierassatamia ja vierasvenepaikkoja sekä vene- ja talvisäilytyspaikkoja huomioiden venepaikkojen alueellinen kysyntä ja tarjonta?
 - a. Onko tilanne parantunut vuodesta 2018? (Helveneen esitys 6.7.2018: helsinkiläisten venekerhoja ja niiden toimintaa koskevat kirjaukset Helsingin merelliseen strategiaan).
 - b. Mikä on näkemyksenne venepaikkojen tulevasta tarpeesta suhteessa kaupungin suunnitelmiin?

Helveneen vastaus:

Helsingin vierassatamat jakautuvat yhtäältä kaupungin operoimiin ja ylläpitämiin vierassatamiin ja toisaalta helsinkiläisten venekerhojen ylläpitämissä satamissa oleviin mahdollisuuksiin ottaa vastaan vierasveneitä. Venekerhojen vierasvenepaikat ovat valtaosiltaan paikkoja, joiden kerholta vuokranneet jäsenet ovat jättäneet paikan vapaaksi esim. omien lomapurjehdusten takia. Helveneen käsityksen mukaan vierassatamien ja vierasvenepaikkojen kapasiteetti tänä vuonna ovat olleet riittävät. Tähän asiakokonaisuuteen liittyvät jäljempänä oleva Ahti-palveluhanke.

Veneiden talvipaikat niin ikään tänä vuonna ovat Helveneen käsityksen mukaan riittävät. Mutta, kun kaupunki sekä rakentaa uusia veneiden satamapaikkoja kuitenkin samalla varaamatta näille veneille vastaavasti talvipaikkoja että toisaalta poistaa jo lähivuosina yhä enenevässä määrin olemassa olevia veneiden talvipaikkoja uudisrakentamisen seurauksena, kehitys johtaa tilanteeseen, jossa jopa tuhansia veneitä jää vaille talvipaikkaa.

- a. *Tilanne veneiden talvipaikkakysymyksessä ei ole parantunut vuodesta 2018, päinvastoin. Helsingin merellinen strategia sisältää vain muutaman virkkeen koskien veneilyä. Strategiassa todetaan mm. ”Helsingin veneilyharrastajien palveluiden parantaminen, veneiden talvisäilytyspaikkojen riittävyyden varmistaminen. toteutetaan vuosina 2019-2022.”*

Helveneren käsityksen mukaan Helsingin merellinen strategia ei ole sisällöllisesti sellainen kaupungin linjaus, joka voisi toimia prosessina tai ratkaisuna veneiden talvipaikkakysymyksen ratkaisemisessa. Mitään konkreettista veneilyä koskevia kehittämistoimia ei ole toteutettu nimenomaan tähän strategiaan perustuvina. Näin ollen Helveneren käsityksen mukaan ilman kokonaan uusia käynnistettäviä toimenpiteitä tämä tavoite ei tule jatkossakaan toteutumaan. Tällä hetkellä ei tällaisia strategian täytäntöönpanoon perustuvia toimenpiteitä ole käynnissä. Mikäli venekerhojen toiminnan kehittämistä yhteistoiminnassa kaupungin kanssa on tarkoitus aloittaa, edellyttää se Helveneren käsityksen mukaan strategiatyöhön organisoitavaa erillistyöryhmää, jonka työskentelyn pääpaino on veneilyyn liittyvät kysymykset.

Toinen vaihtoehto Helveneren käsityksen mukaan on kokonaan erillisen selvitysryhmän asettaminen tekemään esitys Helsingin kaupungin vuonna 2016 laatiman selvityksen veneiden talvipaikoista (Raportti ”Veneiden talvisäilytys Helsingissä”, Sarja B/53, Liikuntaviraston julkaisusarja) ratkaisuvaihtoehtojen täytäntöönpanosta.

- b. Venepaikkojen lisääminen suunniteltujen investointien mukaisesti luonnollisesti lisää veneilyn harrastamista Helsingissä. Mutta tässä kehittämisessä venepaikkojen ja veneiden talvipaikkojen välinen suhde pitää säilyttää veneilyn toimintaedellytykset turvaavana. Kuten edellä on todettu veneiden talvipaikkojen määrällinen väheneminen yhdessä venepaikkojen lisääntymisen kanssa on keskeinen uhkamalli helsinkiläiselle veneilyn harrastamiselle venekerhoissa tulevaisuudessa.*

Kysymys:

2. Onko kaupunki riittävästi huomionnut veneilyharrastajien tarpeet?

Helveneren vastaus:

Keskeinen peruskysymys on se, ettei kaupungilla ole veneilystrategiaa. Helsingin merellinen strategia ei täytä millään muotoa tätä tarvetta toiminnallisena käytännön kehittämisen täytäntöönpanolinjauksena. Helvene on kiinnittänyt huomiota jo 2014 veneiden talvipaikkakysymyksen todella huolestuttavaan kehitykseen, Tämä kehitys, kuten jo aiemmin on todettu, johtaa erittäin ongelmalliseen tilanteeseen. Huolena asiassa on se, ettei asiassa ole Helsingin merellisen strategian pohjalta tehty mitään konkreettista, joilla tämä syntyvä vaje voidaan paikata. Veneiden talvipaikkakysymys ja sen kehittäminen

tarvetta vastaavasti on kokonaisuutena erittäin merkittävä koko Helsingin veneilyä koskeva perusedellytys. Ilman veneiden talvipaikkoja ei veneilyä voida harrastaa.

Helveneren yhteistyö kaupungin kanssa venekerhoja koskevissa asioissa on ollut pitkäaikaista ja vakiintunutta sekä sen kautta on saavutettu yleisesti hyviä tuloksia. Kaikilta osin näin ei kuitenkaan ole tapahtunut. Helvene nostaa keskeisenä esiin kaupungin ja venekerhojen väliseen vuokrasuhteeseen liittyvät hankaluudet. Kaupunki solmii useissa tapauksissa lyhytaikaisia vuokrasopimuksia, joissain tapauksissa jopa vain yksivuotisia, josta seuraa, että venekerhot eivät pysty tekemään pitkäjännitteisiä omia kehittämistoimiaan. Helvene ymmärtää, että mikäli ko. vuokrattavan alueen jatkokäytön ajankohtaa ei kaupunki voi varmuudella sanoa, myös vuokrasopimus on vastaavasti siihen sopeutettu. Mutta yleisesti todettuna vuokrasopimusten voimassaoloaika olisi venekerhojen kannalta hyvä olla mahdollisimman pitkä. Tämä on venekerhoille tärkeä asia. Asia ei ole edennyt eikä näytä olevan etenevässä.. Myös vuokrien korotukset eivät saisi olla lyhytjännitteisesti ilmoitettuja, jolloin venekerhoissa niihin on taloudellisesti haastavaa reagoida. Tässä asiassa on viime aikoina tapahtunut informaatiomielessä pientä parannusta.

Muina tässä tarkoitettuina asioina Helvene kiinnittää huomiota kaupungin huolto- ja korjausvastuulla olevien satamisen mitä monituisempien teknisten järjestelmien toimivuuden ylläpitämisessä käytettäviin aikatekijöihin. Nämä asiat ovat kuitenkin sellaisia, ettei Helvene lähde tässä vastauksessaan niitä tämän enempää tarkastelemaan.

Kysymys:

- 3. Onko olemassa jokin hanke tai toimenpide, jonka toteuttaminen parantaisi veneilyharrastajien palveluja, mutta asia ei ole edennyt?**

Helveneren vastaus:

Edellä todettu Helsingin kaupungin vuonna 2016 laadittu Raportti ”Veneiden talvisäilytys Helsingissä” sisältää ratkaisumallien linjaukset siitä, millä tavoin voidaan turvata veneiden talvisäilytyspaikat myös tulevaisuudessa. Näitä ovat: Talvisäilytyksen huomioonottaminen maankäytön suunnittelussa, alueiden rinnakkais- ja vuorottaiskäyttö, tilapäiset talvisäilytysalueet, pienemmille veneille uusiksi talvisäilytysalueiksi sekä nykyisten talvisäilytysalueiden käytön tehostaminen. Lisäksi selvitykseen sisältyvät kaikkien kaupungin silloisten hallintokuntien lausunnot näistä ratkaisuehdotuksista. Myös silloinen liikuntalautakunta käsitteli raportin ja hyväksyi sen toimintasuunnitelman.

Helvene toteaa, että tämän selvityksen ratkaisuvaihtoehdot ovat edelleen ajanmukaiset. Ongelmana on se, ettei näiden ratkaisuvaihtoehtojen täytäntöönpanoa koskevaa prosessia kaupunki ole käynnistänyt. Selvityksen mukaan Helsingin kaupungin veneiden talvipaikka-alueilta tulee voida osoittaa talvisäilytyspaikat vähintään 60 %:lle Helsingin venesatamien veneistä. Tämä tavoite ei nykyisillä toimenpiteillä toteudu.

Helvene ehdottaa, että kaupunki asettaisi sen eri toimialojen ja Helveen edustajista kokoonpannun selvitysryhmän tehtävänä esittää, miten em. veneiden talvisäilytysraporttiin sisällytetyt ratkaisuvaihtoehdot voidaan toimeenpanna. Nyt tällainen kaupungin eri toimialat ylittävä asiaa kokonaisvaltaisesti käsittelevä toimielin puuttuu.

Kysymys:

- 4. Helveneen laatima ”Esitys 6.7.2018: helsinkiläisten venekerhoja ja niiden toimintaa koskevat kirjaukset Helsingin merelliseen strategiaan” on maininta, että keskitetty tietojärjestelmä eri venekerhoissa olevista kulloinkin vapaista paikoista parantaisi venepaikkojen saatavuutta ja Helsingin merellistä imagoa vierailukohteena. Onko Vene Helsingissä –hanke tuonut ratkaisun tähän?**

Helveneen vastaus:

Kysymyksessä tarkoitettu hanke on hyödyllinen, mutta sen käytännön toteuttaminen on vielä keskeneräinen.

Kysymys:

- 5. Onko Ahti-palvelu parantanut palveluiden löydettävyyttä veneilyharrastajien näkökulmasta?**

Helveneen vastaus:

Ahti-palvelu on hyödyllinen erityisesti Helsinkiin saapuville vierasveneilijöille. Kysymyksessä tarkoitettu hanke on käytännön toteutukseltaan vielä keskeneräinen.

Kysymys:

- 6. Onko kaupunki tehnyt jotain muita kuin jo edellä mainittuja toimenpiteitä helsinkiläisten veneilyharrastajien palveluiden parantamiseksi?**

Helveneen vastaus:

Kuten tästä Helveneen vastauksesta käy ilmi, veneiden talvipaikkakysymys on akuutti uhka. Mikäli veneilijöiden talvipaikat vähenevät jo muutamassa vuodessa usealla tuhannella, syntyy tilanne, jonka ratkaiseminen ilman nopeasti toteutettavia toimenpiteitä on mahdotonta. Näin ollen Helvene esittää, että kaupunki pikaisesti asettaisi edellä kohdassa

3 tarkoitetun selvitysryhmän laatimaan esityksen veneiden talvisäilytysraportin ratkaisuvaihtoehtojen pohjalta.

Kysymys:

7. Onko jotakin muuta, mitä haluaisitte tuoda esiin merellisen Helsingin kehittämistä?

Helveneren vastaus:

Helsingissä venekerhoissa taloudelliset kysymykset erityisesti investoinneissa ovat hyvin haastavia. Kaupungin erilaisia tukimuotoja tulisi voida hyödyntää näissä hankkeissa.

Suunniteltaessa erilaisia veneiden talvipaikkaratkaisuja huomioon on otettava niiden sijainti ja sen aiheuttamat seurannaisvaikutukset. Mikäli uusi alue on kaukana, kokonaishiilijalanjälki kasvaa todella paljon, kun joudutaan kulkemaan kodin ja talvisäilytyspaikan väliä. Käytännössä yksityisautoilla kuljetetaan huoltotarvikkeita, korjaustyökalut yms. syksyisin ja keväisin.

Helsinki on merellinen kaupunki. Tämä ominaisuus on merkittävä Helsingin vetovoimatekijä. Helvene toivoo, että sen yli 70 venekerhoa niihin kuuluvine noin 13.000 rekisteröityine veneineen voivat toimia myös tulevaisuudessa. Kuten edellä on todettu, veneiden talvipaikkakysymys on keskeinen veneilyn harrastamisen perusedellytys. Helvene toivoo, että kaupunki ryhtyy tämän kysymyksen ratkaisemiseen pikaisella aikataululla, koska uusien talvipaikkojen aikaansaaminen budjettiratkaisuineen, suunnitteluineen ja rakentamisineen ei tapahdu nopealla aikataululla ja aikaa asian ratkaisemiseen ei ole montaa vuotta.

Helsingissä 16.10.2020

Helvene

Matti Piispanen

Jan Hörhammer